

Bu Dosya https://ziraatweb.com'dan İndirilmiştir.

Eğer bu dosya size aitse ve kaldırılmasını istiyorsanız lütfen ziraatweb.com adresinde bulunan “İletişim” kısmından bize bildiriniz. Bize bildirilmeyen dosyalar konusunda sorumluluk kabul etmiyoruz.

Mail Adresimiz: iletisim@ziraatweb.com

Instagram Adresimiz: [@ziraatweb](https://www.instagram.com/ziraatweb) Forum Adresimiz: [Forum](#)

Milletimiz çiftcidir. Milletin çiftçilikteki çalışma imkanlarını, asri ve iktisadi tedbirlerle en yüksek seviyeye çıkarmalıyız.

Mustafa Kemal ATATÜRK

BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİNİN TOPTAN VE PERAKENDE SATILMASI İLE DEPOLANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende olarak satılması ve depolanması ile bu ürünleri, toptan ve perakende satacaklar ile depolayacakların uyması gereken esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, ruhsatlı bitki koruma ürünlerinin toptan ve perakende olarak satışında kimlerin yetkili olduğunu, bayi ve toptancıların sorumluluklarını, depolanmasını ve satışlarının kontrolü ile bunlarla ilgili usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 15/5/1957 tarihli ve 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanununun 40 ve 64 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,
- b) Bayi: Bitki koruma ürünlerini, perakende satan izin belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişi ve kuruluşları,
- c) Bitki koruma ürünü: Bitkileri ve bitkisel ürünleri, tüm zararlı organizmalara karşı korumak veya bu tür organizmaların etkilerini engellemek, bitki aktivatörleri ve büyümeye düzenleyicileri dışındaki diğer besin maddeleri hariç, bitkilerin yaşam fonksiyonlarını engellemek amacıyla kullanılan, özel başka hükümlere tabi olmadığı sürece bitkisel ürünleri korumak amacıyla kullanılan koruyucu maddelerle istenmeyen bitki veya bitki kısımlarını yok etmek, istenmeyen bitki gelişimini kontrol etmek veya önlemek amacıyla kullanıcıya bir veya daha fazla aktif madde içeren bir formülasyon halinde sunulan, aktif madde ve preparatları,

c) **Genel müdürlük**: Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü,

d) **İzin belgesi**: Bitki Koruma Ürünleri Bayilik İzin Belgesi veya Bitki Koruma Ürünleri Toptancı İzin Belgesi veya Bitki Koruma Ürünleri Depo İzin Belgesini,

e) **İl müdürlüğü**: Bakanlık İl Müdürlüğü,

f) **Perakende satış**: Bitki koruma ürünlerinin, tüketiminin istek ve ihtiyaçları oranında yapılan satış şeklini,

g) **Toptancı**: Bitki koruma ürünlerini, toplu olarak ve büyük miktarlarda yalnızca Bitki Koruma Ürünü Bayilik İzin Belgesi sahiplerine satışını yapan izin belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişi ve kuruluşlarını ifade eder.

Yetki

MADDE 5 – (1) Bitki koruma ürünlerinin toptan ve perakende satışları, bitki koruma ürünleri bayilik izin belgesi veya bitki koruma ürünleri toptancı izin belgesi sahibi gerçek ve tüzel kişi ve kuruluşlar tarafından yapılır.

(2) Kamu iktisadi kuruluşlar, iktisadi devlet teşekküler, kooperatifler, üretici birlikleri, çiftçi birlikleri ve ziraat odaları gibi kuruluşlar, bünyelerinde 6 nci maddede belirtilen özellikleri taşıyan bir kişiyi istihdam etmek şartıyla bitki koruma ürünlerinin perakende veya toptan satışlarını yapabilirler.

Bayi veya toptancı izin belgesi alabilecekler ve sınav

MADDE 6 – (1) Bitki koruma ürünleri bayilik veya toptancı izin belgesi verilecek kişilerde aranacak şartlar şunlardır;

- a) Türk vatandaşı olmak,
- b) Bitki koruma bölümü mezunu ziraat mühendisi olmak,
- c) Bitki koruma bölümü mezunu ziraat mühendisi dışında, kamu kurum ve kuruluşlarında veya özel kuruluşlarda zirai mücadele hizmetlerinde en az üç yıl çalışmış ziraat mühendisi olmak,
- ç) Kamu kurum ve kuruluşlarında veya özel kuruluşlarda zirai mücadele hizmetlerinde en az on yıl çalışmış ziraat teknisyeni veya meslek yüksekokullarından bitki sağlığı ile ilgili dersleri alarak mezun olmuş tekniker olmak,
- d) Bakanlıkça veya Milli Eğitim Bakanlığıca veya Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına yılda bir kez yapılacak olan sınavda 80 ve üzeri puan almak.

(2) Yabancı ülkelerde, bu maddede yer alan unvanlardan birini almış olanların, eşdeğerliliklerinin belgelendirilmesi ve yetkili idarelerce onaylanması zorunludur.

(3) Sınav tarihi, Bakanlık tarafından İl Müdürlüğü aracılığı ile en az üç ay önce ilan edilir.

(4) Sınav için müracaatlar, sınavın yapılacağı tarihten en az 45 gün önce İl Müdürlüğüne yapılır. İl Müdürlüğü bu müracaatları 15 gün içerisinde Bakanlığa bildirir.

(5) Birinci fikranın (d) bendinde belirtilen sınavın konuları, aşağıda belirtilmiştir.

a) Bitki koruma ürünleri hakkında mevzuat,

1) Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması İle Depolanması Hakkında Yönetmelik,

2) 22/6/1995 tarihli ve 22321 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zirai Mücadele İlaçları Kontrol Yönetmeliği,

3) 21/9/1984 tarihli ve 18495 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zirai Mücadele İlaçları Etiket Yönetmeliği,

4) 28/6/2000 tarihli ve 24093 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zirai Mücadele Alet ve Makinaları Hakkında Yönetmelik,

- 5) Zirai Mücadele İlaçlarının Toksikolojik Sınıflandırılmasına Ait Yönerge,
- 6) Zirai Mücadele İlaçları Prospektüs Yönergesi,
- b) Bitki koruma ürünlerinin çevreye ve insan sağlığına etkileri ve korunma yolları,
- c) Bitki koruma ürünlerinin uygulamaya hazırlanması, formülasyon şekilleri ve karışabilirlikleri,
- ç) Tarım ürünlerinde bitki koruma ürünlerinin kalıntı sebepleri ve kalıntıının önlenmesi,
- d) Bitki koruma ürünlerinde direnç ve yönetimi,
- e) Bitki koruma ürünlerinin satışında barkod uygulamaları,
- f) Bitki hastalık ve zararları ile yabancı otlar,
- g) Toksikoloji ve ekotoksikoloji,
- ğ) Entegre zararlı yönetimi, Entegre ürün yönetimi ve organik tarım,
- h) Zirai mücadele ve Entegre mücadele teknik talimatları,
- i) Mesleki diğer konular.

Gerekli belgeler

MADDE 7 – (1) 6 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan, bayilik veya toptancı izin belgesi almak isteyenler, başvuru dileğesi ekinde bayilik veya toptancılık yapacakları ildeki il müdürlüğüne aşağıdaki belgelerle birlikte müracaat ederler.

- a) Diploma veya mezuniyet belgesi onaylı sureti.
- b) Sınav sonuç belgesi.
- c) Bayilik veya toptancılık yapılacak yerin veya deponun açık adresi.
- ç) Nüfus cüzdanı sureti ve ikametgah belgesi.
- d) İki adet vesikalik fotoğraf.
- e) 6 ncı maddenin birinci fikrasının (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen hizmet süresini gösterir belge.
- f) Ziraat mühendisleri için Ziraat Mühendisleri Odasına, üye olduklarını gösteren belge.

İzin belgesi

MADDE 8 – (1) Müracaatlar ve üçüncü bölümde belirtilen satış yerleri ve depo ile ilgili hususlar il müdürlüğünce incelenir.

(2) Birinci fikrada belirtilen inceleme sonucunda uygun görülenlere; faaliyet konusuna göre bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1 sayılı Bitki Koruma Ürünleri Bayilik İzin Belgesi veya EK-2 sayılı Bitki Koruma Ürünleri Toptancı İzin Belgesi veya EK-3 sayılı Bitki Koruma Ürünleri Depo İzin Belgesi il müdürlüğünce iki nüsha olarak düzenlenir. Valilikçe onaylanan belgelerin birinci nüshası ilgiliye verilir, ikinci nüshası il müdürlüğünce muhafaza edilir.

Bayilik veya toptancı izin belgesinin geçerliliği

MADDE 9 – (1) İzin belgesi alan bayi ve toptancıların, bayilik veya toptancı izin belgeleri beş yıl süre ile geçerlidir.

(2) Birinci fikrada belirtilen süre sonunda Bakanlıkça aralık ayında yapılacak sınavda altmışbeş ve üzeri puan alan bayi ve toptancıların izin belgelerinin geçerlilik süreleri, il müdürlüğünce beş yıllık süreler için uzatılır. Yapılacak olan sınavın konuları, 6 ncı maddenin beşinci fikrası çerçevesinde sınav ilanı ile ilgililere duyurulur.

(3) Bakanlıkça her yıl bir defaya mahsus olmak üzere yapılacak sınavda beş yılını doldurarak izin belgelerinin geçerlilik süreleri sona eren bayi ve toptancılar katılırlar.

(4) İkinci fikrada belirtilen sınavda yeterli puanı alamayan bayi ve toptancıların, bayilik veya toptancı izin belgesi iptal edilir.

Bayinin veya toptancının nakli

MADDE 10 – (1) Bayinin veya toptancının;

- a) Bulunduğu il içerisinde bir başka adres,
- b) Bulunduğu ilden bir başka ile,

nakli durumunda, nakil olunacak yerin adresini gösterir dilekçe ve izin belgesi ile birlikte il müdürlüğüne müracaat etmesi zorunludur.

(2) Birinci fikranın (b) bendinde belirtilen durumda izin belgesi nakil olunacak ilin il müdürlüğüne gönderilir.

(3) Birinci fikranın (a) bendinde belirtilen durumda, yeni adres bilgileri dikkate alınarak 8 inci madde kapsamında il müdürlüğünce düzenlenen ve Valilikçe onaylanan izin belgesi verilerek eski izin belgesi iptal edilir.

Bayi ve toptancılıktan vazgeçme

MADDE 11 – (1) Bayilikten veya toptancılıktan vazgeçmek isteyenler, il müdürlüğüne dilekçe ile başvurmak zorundadırlar.

(2) Birinci fikrada belirtilen durumda Valilikten alınacak bayilik veya toptancı izin belgesi iptal olur ile izin belgesi iptal edilir.

Perakende satış yerlerinde aranan şartlar

MADDE 12 – (1) Bitki koruma ürünlerinin perakende satışının yapılacağı yerlerde aşağıdaki şartlar aranır.

- a) Satış yerleri, en az yirmi metrekare büyüğünde, tabanı su geçirmeyen, kolayca temizlenebilen, nem, yağmur ve güneşin etkilerinden korunmuş, temiz, gerektiğinde ısıtma ve havalandırma imkanına sahip olmalıdır.
- b) Bitki koruma ürünlerinin olumsuz etkilerine maruz kalınmaması için satış yerlerinde muhafazalı bir oda bulundurulur.
- c) Satış yerlerinde, zararlı kokuların giderilmesi için havalandırma düzeni, el ve yüz yıkabilecek su ve lavabo tertibati ve yeterli oranda yangın söndürme cihazı bulundurulur.
- ç) Satış yerlerinde, bitki koruma ürünlerini muhafazaya elverişli, yeterli miktarda raf, dolap, kapalı bölge veya vitrin bulundurulur.
- d) Satış yerleri, apartman katlarında, çevresine zarar verebilecek ev ve işyerleri arasında olamaz.
- e) Satış yerlerinde, ilk bakışta görülebilecek ve okunabilecek şekilde “Bitki Koruma Ürünleri İnsan, Hayvan ve Çevre İçin Zehirli ve Tehlikelidir” ifadesi asılı bulunur.
- f) Çok zehirli bitki koruma ürünleri için özel raf ve bölmeler yapılır, bu raf ve bölmelere “Çok Zehirli Bitki Koruma Ürünleri” ifadesi asılır.
- g) Yabancı ot ilaçları mutlaka ayrı bir bölmede muhafaza edilir, bölmelere “Yabancı Ot İlaçları” ifadesi asılır.
- ğ) Bayiler her ne suretle olursa olsun insan ve hayvan ilaçları ile gıdalarını satamazlar ve bitki koruma ürünleri ile bir arada bulunduramazlar.

Toptan satış yerlerinde aranan şartlar

MADDE 13 – (1) Bitki koruma ürünlerinin toptan satışının yapılacağı yerlerde aşağıdaki şartlar aranır.

- a) 12 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (e), (f), (g) bentleri, toptan satış yerleri için de uygulanır.
- b) Satış yeri, tabanı su geçirmeyen, kolay temizlenebilen, nem, yağmur ve güneşin etkilerinden korunur.
- c) Satış yeri dışında, o yerin bitki koruma ürünü toptancısı olduğunu belirten bir levha bulundurulur.
- ç) Satış yerinde, temizlikte kullanılan suların tahliyesi için, atık su deposu veya kanalizasyona irtibatlı bir kanal bulundurulur.

Depolarda aranan şartlar

MADDE 14 – (1) Bitki koruma ürünlerinin depolanacağı yerlerde aşağıdaki şartlar aranır.

- a) Depo yeri, tüm belediye hizmetlerinin ulaşabildiği, su baskınlarının olmayacağı yerlerde, yanına karşı korunmuş, bitki koruma ürünü yükleme ve boşaltmaya uygun, trafige engel teşkil etmeyecek şekilde hakim rüzgarlara ters yönde olur.
- b) Depo zemini, yağmur ve sel sularının depo içine girmeyecek şekilde toprak yüzeyinden yüksek ve tabanı en az yirmi metrekare alanında beton, kaleborudur, parke gibi uygun malzeme ile kaplanmış, kolay temizlenebilen, sürekli kuru tutulabilen nitelikte olmalıdır. Temizlikte kullanılan suların tahliyesini sağlayan atık su deposu veya kanalizasyona irtibatlı bir kanal bulundurulur.
- c) Depo tavanı ve duvarları, sıcak ve soğuğu geçirmeyen, su ve nemi çekmeyen malzemelerden yapılır.
- ç) Pencereler, güneş ışınlarının doğrudan ilaçlar üzerine gelmesine engel olacak şekilde yapılmış veya camlar içten kalınca yağlı boyası ile boyanmış, pencerelerin dış kısmında ise kafes teli veya kapak bulundurulur.
- d) Kapılar, bitki koruma ürünlerinin depoya taşınmasına uygun büyülükte, dayanıklı ve sağlam olmalıdır.
- e) Raflar, radyatörlerden ve pencere önlerinden, her türlü ısı kaynaklarından uzak olarak yerleştirilir, çelik veya sağlam ahşap iskeletli, yeterli miktarda ve bitki koruma ürünlerinin ambalaj büyülüklerine uygun ölçülerde olur.
- f) Depoda, yeteri kadar lavabo, musluk ve temizlik malzemesi, sıcaklık kontrolü için ısı ölçer alet bulundurulur,isinin 5-35 °C arasında olması sağlanır.
- g) Depo, yeterli kapasitede havalandırma, yangın söndürme cihazına sahip ve elektrik tesisatı yönünden yanına karşı korunma tedbirleri alınır.
- ğ) Depoda çalıştırılan işçi ve görevliler, bitki koruma ürünlerinin zehirlilikleri, korunma tedbirleri ile zehirlenme belirtileri hakkında bilgilendirilir.
- h) Depoda, mevcut bitki koruma ürünleri ile girişi ve çıkıştı yapılan bitki koruma ürünlerinin miktar ve imal tarihlerinin kaydedildiği bir defter ve deponun kapılarının dış kısımları üzerinde "Bitki Koruma Ürünü Deposudur" yazılı bulunan levhalar yerleştirilir.
- i) Depoda, döküntü, akıntı ve sızıntı yapan ambalajlar bulundurulmaz.
- j) Depoda sadece bitki koruma ürünleri muhafaza edilir. Bu ürünler tohum ve yemlerle bir arada bulundurulmaz.
- (2) Bitki koruma ürünler; etkili madde guruplarına, formülasyon şekillerine, kullanım yerlerine ve ambalaj, cins, şekil ve büyülüklerine göre tasnif edilir, son kullanma tarihi en yakın olan ürünler, depodan ilk önce çıkarılabilenek şekilde yerleştirilir.
- a) Sıvı formülasyonlu bitki koruma ürünler; raflarda istif edilmeli, raflarda istifin mümkün olmadığı durumlarda zemin üzerine izgaralar yerleştirilerek, izgaralar üzerine istifin altında kalan ambalajların delinmesine, kırılmasına veya yırtılmasına yol açmayacak şekilde, usulüne uygun olarak yerleştirilir.

b) Islanabilir toz formülasyonlu bitki koruma ürünleri; fiber, sac veya kontrplak fiçı ambalajların dışında jüt, polietilen kağıt, torba ve benzeri ambalajlarına konulduğunda en alttaki ambalaja yüzelli kilogramdan fazla ağırlık yüklenmeyecek şekilde istiflendirilir.

c) Toz formülasyonlu bitki koruma ürünler; raflarda istif edilir, raflarda istifin mümkün olmadığı durumlarda zemin üzerine izgaralar yerleştirilerek, izgaralar üzerine duvardan yirmi santimetre, tavandan en az elli santimetre mesafe boşluk bırakılacak şekilde yerleştirilir.

Bayilerin yetki ve sorumlulukları

MADDE 15 – (1) Bayiler aşağıdaki hususlardan sorumludurlar.

a) Bitki koruma ürünleri perakende satışlarının, izin belgesi sahibi kişiler nezaretinde yapılması esastır.

b) Bayiler, ilaçlamalarda kullanılan koruyucu araç ve gereçleri satışa hazır bulundurmaktan sorumludurlar.

c) Bayiler, her mevsimde bölgeleri için gerekli bitki koruma ürünlerini, yeterli miktarda bulundurmaktan sorumludurlar.

c) Bitki koruma ürünleri, Bakanlık teknik talimatlarında, reçetesinde ve etiketinde belirtilen esaslar ve konular dışında tavsiye edilemez.

d) Bayiler, sağlık engeli ve yasal zorunluluk dışında faaliyetlerini otuz günden daha fazla bir süre durduramazlar.

e) Bayiler, sayfaları il müdürlüğünce numaralanmış ve mühürlenmiş kontrol defteri tutmak zorundadırlar.

f) Bayiler, kükürt ve göztaşı dahil bitki koruma ürünlerinin orijinal ambalajlarını bozamaz ve açık olarak satamazlar.

g) Bayiler, kontolle görevli elemanlara işyerlerini ve depolarını gezdirmek, bitki koruma ürünlerini, kontrol defterlerini göstermek ve istenilen bilgileri zamanında ve eksiksiz olarak temin etmek ve Bakanlıkça görevlendirilen elemanların isteyeceği çeşit ve miktarda bitki koruma ürünü numunesini vermek zorundadırlar.

ğ) Bayiler, yeri ve zamanı il müdürlüğünce belirlenen, yeni bilgilerin verilmesi için gereğinden düzenlenen kısa süreli kurslara katılırlar.

h) Bayiler, Bakanlıkça yed-i emine alınan bitki koruma ürünlerini ikinci bir emre kadar uygun depolama şartlarında muhafaza ederler.

i) Bayiler, işyerleri ve depoları dışında ve geçici olarak bitki koruma ürünü, etiketsiz ve kullanma süresi geçmiş bitki koruma ürünleri, Bakanlıkça kullanma ruhsatı verilmiş bulunmayan bitki koruma ürünleri ile sahte ve kaçak bitki koruma ürünleri satamazlar.

j) Bayiler, bitki koruma ürünlerinin etiketleri üzerinde sürşarj etiketi dışında herhangi bir değişiklik yapamazlar. Bayiler firmalarınca Bakanlıkta bildirilen fiyattan bitki koruma ürününü satarlar.

j) Bayiler, reçete veya belirli şartlara bağlı olarak satılması Bakanlıkça belirlenen bitki koruma ürünlerini reçetesiz veya belirtilen şartlar dışında satamazlar. Reçete ile satılan bitki koruma ürünler, sayfaları il müdürlüğünce numaralanmış ve mühürlenmiş ayrı bir deftere, alıcının adı, bitki koruma ürününün adı, satış tarihi ve miktarı belirtilerek yazılır. Reçete üç yıl süre ile saklanır.

k) Bayiler, Bakanlıkta izin almış bayi, toptancı ve firmaların bitki koruma ürünlerini satın alırlar.

l) Bayiler, ilgili meslek kuruluşlarının talebi halinde, il müdürlüğü ile işbirliği içerisinde belirlenecek mesai saatlerine uymak zorundadırlar.

Toptancıların sorumlulukları

MADDE 16 – (1) Toptancılar aşağıdaki hususlardan sorumludurlar.

a) Toptancılar, doğrudan doğruya çiftçilere veya tüketiciye perakende olarak bitki koruma ürünü satamazlar.

b) Toptancılar, bitki koruma ürünü alıp satmaya yetkili olmayan yerlere bitki koruma ürünü satamazlar, ancak bitki koruma ürünleri bayilik izin belgesi alan bayilere bitki koruma ürünü satabilirler.

c) 15inci maddenin, birinci fıkrasının (d), (e), (f), (g), (ğ), (h), (i), (j), (k) ve (l) bentleri toptancılar hakkında da uygulanır.

Kontrol

MADDE 17 – (1) Bayi ve toptancılar, Genel Müdürlük veya il müdürlüğünce yetkilendirilen elemanlar tarafından kontrol edilir.

(2) Kontroller, en az iki teknik eleman tarafından yapılır. Tespit edilen eksiklikler kontrol defterine yazılır ve imzalanır.

Yaptırımlar

MADDE 18 – (1) Genel Müdürlük veya il müdürlüklerince yapılan kontrollerde;

a) 15inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e), (ğ) ve (l) bentlerine aykırı davranışları tespit edilen bayiler, yazılı olarak uyarılırlar, tekrarı halinde bayilerin işyerleri, kontolle görevli elemanların düzenlediği ve il müdürlüğünün onayladığı tutanak ile,

b) 15inci maddenin birinci fıkrasının (ç), (f), (g), (h), (i), (j), (k) ve (l) bentlerine aykırı davranışları tespit edilen bayilerin işyerleri, kontolle görevli elemanların düzenlediği ve il müdürlüğünün onayladığı tutanak ile,

c) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen hususlar ile 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (d), (e), (g) ve (l) bentlerine aykırı davranışları tespit edilen toptancılar yazılı olarak uyarılırlar, tekrarı halinde toptancıların işyerleri, kontrolle görevli elemanların düzenlediği ve il müdürlüğünün onayladığı tutanak ile,

ç) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen hususlar ile 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (f), (g), (h), (i) ve (j) bentlerine aykırı davranışları tespit edilen toptancıların iş yerleri, kontrolle görevli elemanların düzenlediği ve il müdürlüğünün onayladığı tutanak ile,

Valilikçe bir ay süre ile kapatılır.

(2) 12, 13 ve 14 üncü maddelerde belirtilen hususlara uymadıkları tespit edilen bayi veya toptancıların, kontrol defterine bu hususlar işlenir ve Valilikçe yazılı olarak ihtar cezası verilir. İhtarı gerektiren hususların, tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içerisinde düzeltilmesi şarttır. Bu süre sonunda eksikliklerini tamamlamayan bayi ve toptancılar, kontrolle görevli elemanların düzenlediği ve il müdürlüğünün onayladığı tutanak gereğince eksiklikleri giderilinceye kadar Valilikçe kapatılır.

(3) İki yıl içerisinde, üçüncü defa bir ay süre ile kapatılan bayi veya toptancının, bitki koruma ürünleri bayilik veya toptancı izin belgesi Valilikçe iptal edilir.

(4) Bayilik veya toptancı izin belgesi iptal edilenler, iptal tarihini takip eden beşinci yılın sonunda yeniden bitki koruma ürünleri bayilik veya toptancı izin belgesi almak için müracaat edebilirler.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 19 – (1) 21/8/1996 tarihli ve 22734 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Zirai Mücadele İlaçlarının Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Bayi ve toptancıların mevcut izin belgeleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce;

a) Bitki koruma ürünleri bayilik veya toptancı izin belgesi almış olan, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b),

(c) ve (ç) bentlerinde belirtilen şartları taşımayan bayi veya toptancıların izin belgeleri,

b) Bayilik veya toptancılık faaliyetlerini sorumlu müdür nezaretinde yürütten bayi ve toptancıların izin belgeleri

1/1/2009 tarihine kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütmeye

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

Tarım Bilgi Merkezi

BÖCEKLER

Eklemlı hayvanlar yada eklemlı bacaklılar; Arthropoda Şubesine bağlıdır.

Heteronommetomer: Vücudu oluşturan halkalar yani segmentler eş yapıda değildir.

Cephalothorax: Arthropodaya bağlı bazı sınıflar baş işe göğüs birleşir özel yapıdadır.

■ Vücut Bilateral simetriktir.

■ Vücutun dış yüzeyi bir dış iskelet ile kaplıdır.(Eksoskeleton)

Crustaceae (Kabuklu Hayvanlar): İstakozlar, yengeçler, superileri, tesbih böcekleri

Arachnida (Örümcekgiller): Örümcekler, akrepler, akarlardır.

Myriapoda: Kırkayaklar, Çiyanlar

Hexapoda (Böcekler: insecta): 3 ana bölümden oluşur. Baş, Göğüs ve Karındır.

Böceklerde vücut baş, thorax ve abdomen'den oluşmuştur.

Arachnidlerde vücut cephalotorax ve abdomen'den oluşmuştur.

Akarlarda ağız tipi sokucu-emici'dir.

Bryobia rubrioculus'a karşı mücadele kış, İlkbahar ve yaz mücadeleleri şeklinde yapılır.

Kış mücadeleinde kışlık yağlar kullanılır.

Ziraatte Mahsül Kayıplarına Sebep Olan Hayvanlar

1.Nematoda: Nematodlar

2.Gastropoda: Karındanbacaklılar-Mollusca Şubesine Bağlı Bir Sınıf

3.Annelida: Halkalı Solucanlar

4.Insecta- Hexapoda: Böcekler-Arthropoda şubesine bağlı bir sınıf

5.Acarina: Arthropodanın Arachnida sınıfına bağlı bir sınıf

6.Aves (Kuşlar): Chortodanın şubesine bağlı bir sınıf

7.Rodentia(Kemirgenler): Chordatanın Mamalia Sınıfına Bağlı Bir Takım

FİTOPATOLOJİ: Bitki hastalıklarının mücadele yöntemlerini araştırır ve geliştirirler.

HERBOLOJİ: Yabancı otlara karşı mücadele yöntemlerini araştırır ve geliştirirler.

POLİNATÖR BÖCEK: Kültür bitkilerinde çiçek tozlaşmasında rol oynayan böceklerdir.

BAL ARILARI (APIS MELLIFERA): Bal polen ve arı zehiri üretirler.

İPEK BÖCEĞİ (BOMBYX MARI): İnsanların kullandığı kumaşın hammaddesidir.

BÖCEKLERDE AĞIZ YAPISI VE AĞIZ TIPLERİ

1. Çığneyici Ağız: Besinleri ısırp çiğnemek suretiyle alırlar. Örn; Orthoptera- Coloptera

2. Yalayıcı-Emici Ağız: Arılarda(Hymenoptera) yaygın olarak görülür.

3. Emici Ağız: Kelebeklerde (Lepidoptera) görülen ağız tipidir.

4. Sokucu-Emici Ağız: Sıvı besinle beslenen böceklerde görülen bu ağız yapısının; 2 iğneli- 4 iğneli(hemiptera ve homoptera), 6 İğneli(diptera)'dır

NOT: Mandibulanın görevi besin maddelesini parçalamaktır.

FEROMON: Vücut dışına salgıladığında o böcek türünün diğer bireylerinde etkilere neden olan salgilara denir

OLFAKTOR FEROMON: Koku yoluyla etki yapanlara denir.

TİMPANOL ORGAN: En gelişmiş iştme organıdır. Gelişmiş zar ve sinir kolu vardır.

JOHNSTON ORGAN: Düşük Frekanslı sesler bu organla alınabilir

VİVİPARİTE: Böceğin yumurtlamaksızın doğrudan doğruya yavru meydana getirir.

HETEROGONİE: Döllemli ve döllemsiz çoğalma şekilleri birbirini izlerse buna denir.

PAEDOGENİS: Ergin hale gelmemiş böceklerin olgun yumurtalara sahip olmalarına döllemsiz olarak çoğalma göstermelerine denir.

POLYEMBRİONİE(GERMİNOGONİE): Bir yumurtadan birden fazla embriyo ve yeni yavru meydana gelmesi olayıdır.

HERMOPHRODİTİSMUS: Aynı bireyin bünyesinde hem erkeklik ve hemde dişilik cinsel hücrelerini bulunduran bunların yavrularını meydana gelmesini sağlamasadır.

OVİPOZİTÖR: Dişi böceklerde yumurta bırakma borusudur.

BÖCEKLERİN SINİFLANDIRILMASI

1.ORTHOPTERA(Parşümen Kanathlar): Çekirgeler ve Danaburnu bu takıma girer.

■ Önemli tarımsal zararlıları içerir. ■ Çığneyici Ağız yapısına sahiptirler.

■ Bitkilerin yeşil kısımlarını yiyecek beslenirler.

Familyaları;Tarla çekirgeleri, Yeşil ve Kara Çekirgeleri, Danaburunları

2. THYSANOPTERA(Kirpik Kanathlar): Ağız 3 iğneli Sokucu-Emici yapıdadır.

■ Tahıllar, sebzeler, meyve ağaçlarında tütün ve asmada yaprak sürgün tomurcuk çiçek ve meyvede bitki özsuyunu emerek ürünün verim ve kalitesini düşürür. TRİPSLER'DİR.

3. HETEROPTERA (HEMIPTERA): Ağız 4 iğneli Sokucu-Emici yapıdadır.

■ Değişik besinlerle besleniyor olsa dahi çoğunuğu fitofagdır.

■ Bitki dokularında bitki özsuyunu emerek verim ve kalite kaybına neden olurlar.

Familyaları; Süne(Eurygaster Spp.), Kımıl(Aelia Spp.)

4.HOMOPTERA(HOMOJEN KANATLILAR): Ağız 4 İğneli sokucu-emici yapıdadır.

Familyaları; Cüce Ağustosböcekleri, yaprak bitleri, beyaz sinekler, filokseralara, kabuklu bitler, koşniller, unlu bitler, dev koşniller

5.NEUROPTERA (SİNİR KANATLILAR): Çığneyicidir ve bütün türleri avcıdırlar.

6.COLEOPTERA (KIN KANATLILAR): Çığneyicidir.Tür bakımından en zengin takımdır

Familiyaları: Tel kurtları, uğur böcekleri, teke böcekleri, yaprak böcekleri, manaslar, süslü böcekler, baklagil tohum böcekleri, hortumlu böcekleri

7. LEPİDOPTERA(KELEBEKLER, PUL KANATLILAR): Emici ağız tipi vardır.

■ Çiçeklerden aldığı nektarla beslenirler. ■ Larvaları gerçek tırtıl şeklindedir.

■ Sadece Geometridae familyasında mühendis tırtıl tipindedirler.

Familiyaları: Beyaz kelebekler, füze kelebekleri, toprak kurtları, tirpan kurtları, çadırıtlar, kılılı tırtıllar, ipek böcekler, ağaç kurtları, mühendis tırtılları, misir kurdu, meyce iç kurtları, yaprak bükenler, şeftali güvesi, patates güvesi, pembe kurt

Geometridae (Mühendis Tırtıllar): Geceeri aktiftirler. Bilinen türü ise Oporoptera Brumatanın tırtılları orman ve meyve ağaçlarında yaprakları yerler.

Gelechiidae: Hortumu iyi gelişmiş kelebeklerdir.

8.DİPTERA (SİNEKLER): Ağız yapıları sokucu-emici yada kesici-emici tiplerindedir.

■ Pupa ise fiçı pupa tipindedir. ■ 2 alt takımı vardır.

■ Diğer böceklerde parazitoid olarak yaşayan türleri mevcuttur.

Alt Takımları; Nematocera (uzun antenli sinekler), Brachycera (Kısa antenli sinekler)

9.HYMENOPTERA (ARILAR, ZARKANATLILAR):Çoğu türlerde Çiğneyici- yalayacı bazlarında Kemiricidir.

Alt Takımları; Symphyta ve Apoerita'dır.

BÖCEKLERDE LARVA TİPLERİ

Larvaların hepsinde Ağız yapısı Çiğneyici formdadır. **4 Tipe ayrırlar.**

1.Kompodeid Larva: Genellikle hızlı hareket eden larvalardır. Uğur böcekleri bu şekildedir.

2.Manas Tipi Larva: Şişman ve silindirik yapılı vücudu kıvrık olarak durur. Toprak içerisinde bulunan bu larvalar bitkisel ve bouzluş hayvansal maddeleri yerler.

3.Tırtıl: Baş iyi gelişmiş, bacaklar mevcut vücut silindiriktir. 3 alt gruba ayrılır.

A. Gerçek Tırtıl: Lepidoptera takımına bağlı türlerin çoğuluğunda bu larva tipi vardır.

B. Mühendis Tırtıl: Yürüken sanki bir yeri karıştırıyor gibi yürüdükler için bu isim verilmiştir. Geometridae familyası tırtılları bu tiptedir.

C. Yalancı Tırtıl: Hymenoptera takımına bağlı böceklerin Symphyt alt takımına girenlerinde Örneğin; Tenthredinidae familyasında larvalar yalancı tırtıldır.

IPM: ENTEGRE ZARARLI YÖNETİMİ IPC: ENTEGRE ZARARLI KONTROLÜ

BÖCEKLERDEKİ KONUKÇULAR

1.Monofag: Sadece bir veya yakın akraba olan birkaç tür konukçusyla beslenen böceklerdir.

2.Oligofag: Bir familyaya bağlı konukçu türleriyle beslenen böceklerdir.

3.Poligofag: Birden fazla familyaya bağlı konukçu türleriyle beslenen böceklerdir.

AKARLAR(ACARİNA)

■ 1 mm'den küçük boyda antensiz ve kanatsız mikroskopik büyüklükte canlılardır.

■ Vücutu 2 ana kısma ayrıılır. Gnathosoma ve İdiosoma

Gnathosoma: Ağız parçaları bu kısımda bulunur.

İdiosoma: Akarların gövde kismıdır. 4 çift bacak bulunur.

Eriophyidae(Gal Akarları): Yumurtadan çıkan nimfler bitki özsuyunu emerek gelişirler ve ergin olurlar. **Önemli Türleri;** Turunçgil pas akarı, Turunçgil tomurcuk akarı

NEMATODLAR

Bitki dokusunu Stilet ile İgne Şeklindeki yapıyla delerek bitki özsuyunu emerler.

Çilek Nematodu: Çileğin taç kısmında toplanarak dış parazit olarak beslenirler.

Buğday Gal Nematodu: Kökten giriş yapan 2. dönem larvalar ilerlemeyi sap içerisinde devam ettiren başıklara geçer ve daha sonra taneye girerek beslenirler.

Soğan-Sap Nematodu: Soğan yumrusunu çürüter. Sarımsak, pirasa yonca, yulaf
Seker Pancarı Şist Nematodu: Pancar kökünün ağırlığını ve şeker oranını düşürür.

Kök-Ur Nematodları: Kıyı bölgelerinde ve incir ağacın yetişebildiği yörelerde ve seralarda bulunan nematodlardır. Bitkinin kök ucundan giriş yaparlar.

KARINDANBACAKLILAR(SALYANGOZ VE SÜMÜKLÜBÖCEKLER): Mollusca şubesine bağlıdırlar. Salyangozlar Helimacidae, sümüklüböcekler ise Limacidae familyasındandırlar. Bitkide zararlı olan salyangozlar Helix. Polmotia, H.Aspersa ve Helicella Variegata zararlı olmaktadır.

KEMİRGENLER(RODENTİA): Omurgalılar şubesine bağlıdırlar. Kemirerek yada yiyecek zararlara neden olmaktadır. **Önemli Türleri;** Kör fare, tarla fareleri, Gelengi'dir.

ZARARLILARLA MÜCADELE YÖNTEMLERİ

- Düzenleyici=yasal=kanuni mücadele ■ Kültürel Mücadele ■ Biyolojik mücadele
- Fiziksel ve mekanik Mücadele ■ Biyoteknik müc. ■ Kimyasal Müc. ■ Entegre Mücadele
- Zararlı Yönetim ve İdaresi:** Yabancı otların hastalıkların ve zararlının ekonomik zarar seviyesinin altında tutabilmesi için yapılan tüm çalışmalarıdır.

Ekonomik Zarar Seviyesi: Yabancı otların hastalıkların ve zararlının ekonomik zarara neden olan en düşük popülasyon yoğunluğudur.

Ekonomik Zarar Eşiği: Bir zararlı populasyonun çoğalarak ekonomik zarar seviyesine ulaşmasına engel olabilmek için mücadeleye karar verildiği yoğunluktur.

Bitki Nöbetleşmesi=Rotasyon=Münavebe: Konukçu bitki sayısı az olan ve uçucu olmayan zararlara karşı uygulanabilir.

a) Predatör veya avcı böcekler

1. Avcı Heteroptera:

- Miridae, {K.örümcek-trips-y.bitleri}
- Pentatomidae,
- Lygaeidae ile
- Anthocoridae
- Reduviidae

2. Sinir Kanatlılar (Neuroptera):

- Chrysopidae {K.örümcek- Psyllidae y.bitleri}
- Goniopterygidae

3. Gelinböcekleri (Coccinellidae): thrips'ler, Yaprak Bitleri, Koşniller, Kırmızı Örümcekler, Psyllidae

4. Toprak böcekleri (Garabidae): kelebek tırtıları ve salyangozlar dahil pek çok zararlı böcekle beslenirler.

5. Staphylinidae: Larvaları Garabidae türleri larvalarına benzer. Ergin ve larvaları predatör olup birçok türü zararlı böceklerle beslenirler.

6. Syrphidae: Yaprak Bitleri, Kabuklu bitler, Psyllidae , Kırmızı Örümcekler.

7. Peygamberdeveleri (Mantidae)

8. Asilidae: pek çok böcek türleri ile beslenirler.

b) Parazit böcekler :

1. Tachinidae: Lepidoptera larvaları ile Coleoptera, Orthoptera ve Hemiptera erginleri veya nimfleri içinde endoparazit olarak gelişir.

2. Hymenoptera : başlıca dört familya içinde toplanır.

- Åclmeuationidae:
- Braconidae:
- Chalcidoidea :
- Scelionidae (yumurta parazitleri):

3. **I Piatygasteridae:** hemen hepsi Cecidomyiidae türlerinde parazit olarak yaşar.

Örneğin; Elma Pamuklu Biti (*Eriosoma lanigerum* Hausm.)'ne karşı *Aphelinus mali* Hald.; Turuncgil Torbalı Koşnili (*Iceyra purchasi* Mask.)'ne karşı SF etkili bir predatör olan *Rodolia cardinalis* Muls.; Unlu Bitlere karşı (özellikle *Pseudococcus citri* Risso) etkili predatör olan *Cryptolaemus montrouzieri* uls. başarı ile kullanılmıştır.

DOĞAL DÜŞMANLAR

1. Parazitoid Böcekler: Bir konukçu böcek içinde beslenip ona bağımlı olarak yaşayan türlerdir. Hymenoptera takımından çok sayıda parazitoid türü vardır.

Parazitoit: Yaşamını tek bir konukçu üzerinde tamamlayan ve konukçusunu belirli bir süre sonra öldüren organizmalara denir.

Parazit: Yaşamını tek bir konukçu birey üzerinde tamamlayan ve konukçusunu öldürmeyeip zayıflatılan organizmalardır.

2. Avcı Böcekler(Predatörler): Konukçusu olan avını yakalayıp bağımlı olmadan onuna beslenen türlerdir.

3.Akarlar: Bitki zararlısı olan akarların doğal düşmanları olan birçok avcı akar türü var.

4.Bakteriler: Ağız yoluyla böcek vücuduna girerek hastalandırıp öldüren bakteri türleri Örneğin; *Bacillus Thuringiensis* yeşil kurdu ve kelebek larvalarına karşı önerilmektedir.

5. Funguslar: Nemli koşulların bulunduğu yerlerde birçok böcekler funguslar tarafından hastalanır.

6. Virüsler: Böcek vücuduna ağız yoluyla solunum yoluyla girerek yağ dokusunda bağırsaklarda hipodermiș ve kan hücrelerinde çoğalarak hastalığa yol açan virüslerdir.

7. Protozoa'lar: Zararlı böcekleri öldürerek veya üreme güçlerini azaltarak etkili olan tür.

8. Nematodlar: Böceklerin sindirim sisteminde üreme organlarında ve vücut boşluğununda çoğalarak hastalığa sebep olurlar.

9. Kuşlar: Yavrulama döneminde birçok kuş türleri böcek yerler.

10. Bahıklar:

BİYOTEKNİK MÜCADELE

Zararlı türlerin davranışlarını ve yaşayışlarını değiştiren doğal ve yapay maddeleri kullanarak yapılan mücadele çalışmalarına **Biyojistik Mücadele** denir.

Feromonlar: Böceklerin vücudundan dışarı salgılanlığında aynı türün diğer fertlerinin davranışlarını değiştiren maddelerdir. **Rappelentler:** Uzaklaştırıcılardır.

Antifeedantlar (Beslenmeyi Engelleyiciler): Zararlıların beslenmesini engelleyen kimyasal

KİMYASAL MÜCADELE

Hastalıklar yabancı otlara ve zararlılara karşı kullanılan maddelere zirai ilaçlar yada pestisitlere denir.

Pestisit Yapısı: Bitkilerde toksik(zehirleme) etkiye sebep olurlar. Bir zirai ilaçın içerisinde 3 grup vardır. **Bunlar;**

1.Etkili Madde: Canlıyı öldürücü özellik taşıyan maddelere denir.

2.Dolgu Maddesi: Kimyasal bileşiklerle reaksiyona tepkimeye girmeyip etkili maddeyi taşıyan ve belirli oranlarda seyreltmesini sağlayan maddelerdir.

3.Diğer Maddeler: Pestisitin etkinliğini ve dayanklığını arttıran uygulama kolaylığı sağlayan bitkilere olumsuz etkilerini engelleyen yada azaltan kullanıcıyı uyaran maddelerdir. **Bunlar ;** Sinerjistler, Dağıtıcı,kelleşmeyi önleyiciler, stabilizatörler, yapıştırıcı ve uyarıcı maddelerdir.

BAZI ÖNEMLİ TERİMLER

Toksisite: Pestisitin neden olduğu zararın derecesini belirlemek için kullanılır.

Kronik Toksisite: Pestisitlerin yaprak ve topraktaki kalıntıları veya onların toksik dönüşümü ürünleriyle uzun sürede meydana gelirler. Fizyoljk düzensizlik

ADI(Acetable Daily Intake): Kabul edilebilir günlük alım (mg/kg)

MRL(Max. Residue limits): Gıda mad.bulunmasına izin verilen maksimum kalıntı limitleri(mg/kg) bu limitler kodekst yer alır.

LD50(Lethal dose): Deney hayvanlarına belirli koşullarda ve doğrudan uygulanan toksik maddenin bu hayvan populasyonun %50'sini öldüren doz olarak tanımlanır.

LC50(Lethal concentration): Belirli bir süre içinde çevrede bulunan kimyasal maddeye marzu kalan deney hayvanlarının %50 sini öldüren madde derişimi olarak tanımlanır.

PHI: Son ilaçlama ile hasat arasında geçmesi gereken süredir.

RİKETZİYA: Bakterilerle virüsler arasında bir köprü oluşturur. Böceklerle zorunlu olarak asalık yaşarlar.

MİKORİZA: Bitkilerin kökleriyle ortak bir yaşam sürdürün onlarını gelişimini olumlu yönde etkileyen ayrıca patojenlere karşı da koruyan funguslara denir.

SİNERJİST: Aynı yönde etki gösteren demektir. Etki arttırıcı anlamına gelir.

STİMULANT: İşlevsel aktifliği ve alınabilirliği arttıran maddelerdir.

RUHSATNAME: Bitki koruma ürünlerinin ithaline, türkiyede imaline ve kullanılmasına 6968 sayılı zirai mücadele ve zirai karantina kanuna göre bakanlıkça izin verilen belgedir.

PROSPEKTÜS: Etikete konulması zorunlu bilgilerin tamamını bulunduran beyaz renkli zemin üzerine basılmış 6 puntodan küçük olmayıp yazı karekteri taşıyan bilgi ve kullanma formunu ifade eder.

KALİBRASYON: İlaç hazırlığında pestisitleri birim alana belirlenen miktarının dağılmاسını sağlamak amacıyla kullanılacak su miktarını saptamak için ilaçlama öncesinde yapılan işlem.

FASSİATION: Dal ve sürgünün yassılaşarak büyümESİdir.

SİMPTOMATOLOJİ: Hastalık belirtileri bilimi

ETİOLOJİ: Hastalık sebepleri bilimi

PATOLOJİ: Hastalık Oluşumu Bilimi

EPİDEMİYOLOJİ: Hastalık salgınları bilimi

HİPOPLASYA: Bitki organ ve dokularının tam olarak gelişmemesi ve hastalıklı kısımların normalden daha küçük yada açık renkli olmasına denir.

İNOKULASYON: Herhangi bir patojenin konukçu bitkiye temasıdır.

İNOKULUM: Konukçu dokuların üzerine ulaşarak bitki ile temasa geçen patojenlere veya patojenlere ait spor misel parçası gibi parçacıklara denir.

PENETRASYON: Bitki yüzeyine ulaşan inokulumun bitki dokuları içeresine girmesidir.

ENFEKSİYON: Patojenin hassas konukçu hücre ve dokularına ulaşarak burada beslenmeye başlaması ve gelişerek çoğalmasına denir.

İNKUBASYON DÖNEMİ: İnokulasyonda belirtelrin ortaya çıkmasına kadar geçen süredir.

İNKUBASYON SÜRESİ: Enfeksiyonun başlaması ile gözle görülebilir. Simptomların ortaya çıkışı arasında geçen süreye denir.

RETENSİYON: Herbositlerin bitki yüzeyine tutunmasına denir.

ABSORBSİYON: Herbositlerin bitkiler tarafından alınmasına denir.

PENETRASYON: Herbositlerin ölü bitki hücresi duvarından stoplazmik zara kadar girişidir.

BAZI ÖNEMLİ HASTALIKLAR

Salkım Güvesi (Lobesia botrana): Bağ ana zararlısıdır. Kullanılacak pestisitin bacillus thuringiensisidir. Eşyayla çekici tuzaklar kullanılır. Karabaş döneminde uygulanır.

Bağ Yaprakuyuzu (Eriophyes vitis) : Carbaryl %50 kullanılır. Bağ üvezindedeki kullanılır.

İki Noktalı Kırmızı Örümcek (Tetranychus urticae) : Fenpyroximate 50q/l kullanılır.

Bağ Filokserası (Viteus Vitifoliae) : 1 m³ için 4-10 °C 56q Methyl Bromide 4 saat kullanılır.

Yumuşak Çekirdekli Ağaçlarda Ateş Yanıklığı Hastalığı (Erwinia Amylovora): Bordo bulamacı ve preparatlar kullanılır.

Turunçgil Dal Yanıklığı Hastalığı: Pseudomonas syringae pv. Syringae

Kök Kanseri Hastalığı: Agrobacterium Tumafaciens

Asma Kök Uru Hastalığı: Agrobacterium Vitis

Zeytin Dal Kanseri Hastalığı: Pseudomonas Savastanoi Subsp. Savasanoi

Badem Dal Kanseri Hastalığı: Pseudomonas Amygdali

NOT: Parazitoitlerin yaklaşık %78'i sadece **Hymenoptera**, Bir bölümünde **Diptera**

Verticillium Lecani : Beyaz Sinek =>Bemisia Tabaci Gen.

ENDÜSTRİ BİTKİLERİNDE GÖRÜLEN HASTALIKLAR

Asma Yaprak Lekesi (Cercospora Malkofii): Yaprak ve Diğer yeşil aksamında yuvarlak kükrenginde lekeler görülür. Bordo bulamacı kullanılmaktadır.

Aspir Yaprak Lekesi (Alternaria Carthami): Yapraklarda kahverengi lekeler şeklinde görülür. İlaçlar; Bakıroksit, Bakıroksiklorür, Maneb, Probineb

Tütün Küllemesi (Erysiphe Cichoracearum) : Tridermorph, Quinomethione kimyasal kul.

Ayçiçeği Mildiyösü (Plasmopora Helionthi)

Kök Boğazı Çürüklüğü: (Aspergillus Niger)

Elma İç Kurdu (Cydia Pomonella) : Elma Bahçelerinde Ana Zararlı

Elma Kara Lekesi (Venturia Inaegualis): Elmanın Ana Hastalığı

Kiraz Sineği (Rhagoletis Cerasi): Kiraz Bahçelerinin Ana Zararlısı

Akdeniz Meyve Sineğ (Ceratis Capitata): Turunçgil Bahçelerinin Ana Zararlısı

NOT: Ekşi Limonda Akdeniz Meyve Sineği zarar vermez. Limonlarda ana zararlılardan diğer ise **Provs Citri (Çiçek Güvesi)** 'dir. Biyolojik mücadelede Bacillus Thuringiensis'li preparatlar kullanılır. Tetredesimal İlaç Kimyasal Mad. Kullanılır.

TURUNÇGİLLER HAKKINDA BİLMEMİZ GEREKENLER

- ♣ Turunçgil Meyv. Kahverengi Çürüklük-Gövde Zamkanma Hast.(Phytophtora Citrophthora)
- ♣ Turunçgil Uç Kurutan(Phoma Treacheiphila) ♣ Turunçgil Depo Çürüklükleri hastalıkları
- ♣ Turunçgil Dal Yanıklığı (Pseudomonas Syringae pv. Syringae)
- ♣ Turunçgil Kahverengi Leke ♣ Meyve ağaçlarında Rosellinia Kök çürüklüğü Hastalığı
- ♣ Satsuma Cücüleşme Virüs Hastalığı ♣ Turunçillerde Palamutlaşma Hastalığı
- ♣ Turunçillerde Cücüleşme Viroid Hastalığı ♣ Turunçillerde Trizteza Virüsü

TURUNÇGİLLERDE ZARARLILAR

♣ Turunçgil Unlu Bit ♣ Turunçgil Beyaz Sineği ♣ Turunçgil Sarı kabuklu bit

♣ Turunçgil Kırmızı Kabuklu Bit ♣ Turunçgil Kırmızı Örümcek ♣ Kanlı Balsıra

♣ Turunçgil Pas Böceği ♣ Turunçgil Tomurcukakarı ♣ Limon Çiçek Güvesi

♣ Akdeni Meyve Sineği ♣ Şeftali Yaprak Biti ♣ Börülce Yaprak Biti

♣ Turunçgil Yaprak Pireleri ♣ Turunçgil Yeşil Yaprak Biti ♣ Pamuk Yaprak Biti

NOT: Turunçgil Yaprak bitlerine karşı BKÜ **Pymetrozine** etken maddedir.

NOT: Turunçillerde kabuklu bitlere karşı kimyasal mücadele Mayıs 15- Haziran 15 arasında "**Pyriproxyfen**" etken maddeli BKÜ kullanılır. Kısırlaştırıcı özelliği vardır. Zaman farketmeksiz bu zararlıların görüldüğü zaman ise "**Spirotetramat**" etken maddeli kullanılır.

NOT: Yaprakbitlerin avcısı **Metasyrphus Corollae**'dır

NOT: Turunçillerde zararlı olan Unlu Bitin doğal düşmanı **Cryptolaemus Montrouzieri**'dir

NOT: Baklazının (Triopinota Hırtı) cezbedici tuzak olarak **MAVİ LEGENLER** kullanılır.

Yeşil Küf Çürüklük: Penicillium Digatum **Mavi Küf Çürüklük:** Penicillium Italicum

FORMÜLASYON TIPLERİ VE ÖZELLİKLERİ

AB	daneli yem (grain bait)	KN	soğuk sisleme ilaç (cold fogging concentrate)
AE	aerosol dağıtıci (aerosol dispenser)	KP	kombi ambalaj katı/katı (combi-pack solid/solid)
AL	seyretilmeden uygulanan diğer sıvılar (other liquids to be applied undiluted)	LA	lak (lacquer)
AP	diğer tozlar (any other powder)	LS	tohum ilaçlaması için solüsyon (solution or seed treatment)
BB	blok yem (block bait)	ME	mikro-emülsiyon (micro-emulsion)
BR	briket (briquette)	MG	mikro granül (micro granules)
CB	konsantre yem (bait concentrate)	OD	yağda dağıtlabilen (oil dispersion)
CF	tohum ilaçlamasında kullanılan kapsül süspansiyon (capsule suspension seed treatment)	OF	yala karışabilen akıcı konsantre (oil miscible flowable concentrate)
CG	kapsüllenmiş granül (encapsulated granules)	OL	yağla karışabilen sıvı (oil miscible liquid)
CL	kontak likit veya jel (contact liquid or gel)	OP	yağda dağıtlabilen toz (oil dispersible powder)
CP	kontak toz (contact powder)	PA	macun (paste)
CR	kristal (cyrstal)	PB	tabaka yem (plate bait)
CS	kapsül süspansiyon (capsule suspension)	PC	jel veya macun konsantresi (gel or paste concentrate)
DC	disperse olabilen konsantre (dispersible concentrate)	PR	bitki esaslı çubuk (plant rodlet)
DF	kuru akışkan (dust flowable)	PS	pestisitle kaplanmış tohum (seed coated with a pesticide)
DP	toz (dustable powder)	RB	hazır yem (bait)
DS	kuru tohum ilaç (powder for dry seed treatment)	SB	kırıntı yem (scrap bait)
DT	direkt uygulama için tablet (taplet for direct application)	SC	akıcı konsantre/süspansiyon konsantre (suspension concentrate/flowable concentrate)=FL
EC	emülsiyon olabilen konsantre (emulsifiable concentrate)	SD	direkt uygulama için akıcı konsantre (suspension concentrate for direct application)
ED	elektrik yüklenebilen sıvı (electrochargeable liquid)	SE	suspo-emülsiyon (suspo-emulsion)
EG	emülsiyon olabilen granül (emulsifiable granule)	SG	suda çözünen granül (water soluble granules)
EO	emülsiyon, yağda su (emulsion, water in oil)	SL	suda çözünen konsantre (soluble concentrate)
EP	emülsiyon olabilen toz (emulsifiable powder)	SO	yayılan yağ (spreading oil)
ES	emülsiyon tohum ilaç (emulsion for seed treatment)	SP	suda çözünen toz (water soluble powder)
EW	emülsiyon, suda yağ (emulsion, oil in water)	SS	tohum ilaçlaması için suda çözünen toz (water soluble powder for seed treatment)
FD	kutu fümigant (smoke tin)	ST	suda çözünen tablet (water soluble tablet)
FG	ince granül (fine granules)	SU	çok düşük hacimli süspansiyon (ultra low Volume suspension)
FK	duman mumu (smoke candle)	TB	tablet (tablet)
FP	duman kartuşu (smoke cartridge)	TC	teknik materyal (technical meterial)
FR	duman çubuğu (smoke rodlet)	TK	teknik konsantre (technical concentrate)
FS	tohum ilaçlaması için akıcı konsantre (flowable concentrate for seed treatment)		
FT	duman tablet (smoke tablet)		
FU	fumigant (smoke generator)		

FW	duman granülü (smoke pellet)	UL	çok düşük hacimli sıvı/ULV (ultra low volume liquid/ULV)
GA	gaz (gas)	VP	gaz neşreden ilaç (vapour releasing product)
GB	granül yem (granular bait)	WG	suda dağılabilen granül (water dispersible granules) = WDG
GE	gaz üreten ilaç (gas generating product)	WP	ıslanabilir toz (wettable powder)
GF	tohum ilaçlaması için jel (gel for seed treatment)	WS	tohum ilaçlaması için suda dağılabilen toz (water dispersible powder for slurry treatment)
GG	makro granül (macro granules)	WT	suda dağılabilen tablet (Water dispersible tablet)
GL	emülsiyon olabilen jel (emulsifiable gel)	XX	diğer (others)
GP	pülverize edilebilen toz (flo-dust)	ZC	CS ve SC formülasyonlarının karışımı (amixed formulation of CS and SC)
GR	granül (granules)	ZE	CS ve SE formülasyonlarının karışımı (amixed formulation of CS and SE)
GS	gres/yağ esaslı macun (Grease)	ZW	CS ve EW formülasyonlarının karışımı (amixed formulation of CS and EW)
GW	suda çözünen jel (water soluble gel)		
HN	sıcak sisleme ilacı (hot fogging concentrate)		
KK	kombi ambalaj katı/sıvı (combi-pack solid/liquid)		
KL	kombi ambalaj sıvı/sıvı (combi-pack liquid/liquid)		

GENEL ZARARLILAR

Tarla Çekirgeleri (Acrididae): Kişi yumurta döneminde geçirirler. Yılda 1 döl verirler.

♣ Hasada yakın bitkileri ilaçlamak yerine **“Zehirli Yemle”** mücadele yapılmalıdır.

Etkili BKÜ Etken Maddeler: Cypremethrin, Malathion, Parathion Methyl
DEPO ZARARLILARI

- ♣ Buğday Biti ♣ Pirinç Biti ♣ Ekin Kambur Biti ♣ Un Biti ♣ Kırma Biti
- ♣ Khopra Böceği ♣ Boynuzlu Böcek ♣ Testereli Böcek ♣ Un Kurdu ♣ Un Akarı
- ♣ Ekin Kara Böceği ♣ Küçük Kırmızı Biti ♣ Pirinç Kırmızı Biti ♣ Arpa Güvesi
- ♣ Değirmen Güvesi ♣ Un Güvesi ♣ Kuru Meyve Güvesi

KURU MEYVE ZARARLILARI

- ♣ İncir Kurdu ♣ Kuru Meyve Güvesi ♣ Kuru Üzüm Güvesi ♣ İç Fındık Güvesi
- ♣ Ekşilik Böcekleri ♣ Testereli Böcek ♣ Kuru Meyve Akarı

⇒ **Türlere Göre Pestisitlere Karşı Dayanıklık Sıralaması:**

1. Diptera 2. Lepidoptera 3. Acarina 4. Coloptera 5. Homoptera

Dünyada Pestisit En Çok Kullanımına Göre Sıralaması; Herbositler, İnsektisitler, Fungisitler
Türkiyede Pestisit En Çok Kullanımına Göre Sırası; İnsektisitler, Fungisitler, Herbositler

ORGANİK İLAÇLARDAN BAZILARI

Kükürt: Küllemeye karşı etkilidir.

Kalsiyum Polisülfit: Kara leke ve şeftalide yaprak kıvırcıklığına etkilidir.

Potasyum Permanganat: Mantarı ve Bakteriyel etmenlere karşı etkilidir.

Lesitin: Soya Fasulyesinde elde edilir ve küllemeye karşı etkilidir.

ÜLKEMİZDE EN ÇOK GÖRÜLEN HASTALIK-KONUKÇU İKİLİLERİ

- ♣ Limon-Uç Kurutan ♣ Buğday-Süne ♣ Ayçiçeği- Oronbanj ♣ Armut- Ateş yanıklığı
- ♣ Mısır-Koçan kurdu ♣ Pamuk- Beyaz Sinek ♣ Domates –Tuta Absoluta
- ♣ Nohut-Antraknoz ♣ Elma-Elma iç kurdu ♣ Şeker pancarı-Cercospora

ETİKETLERİN ZEMİN RENKLERİ İLAÇ GRUPLARINA GÖRE

Beyaz Etiket: İnsektisit, Akarist, Fumigant **Sarı Etiket:** Herbisit

Açık Yeşil Etiket: Fungisit **Cam Göbeği Mavisi:** Bitki gelişim düzenleyicileridir.

Pembe Etiket: Diğer (Rodentisit, Mollosit, Namatisit, Repellent, Atractant)

BİTKİ VÜRÜSLERİN OLUTURDUĞU BELİRTİ TİPLERİ

- ♣ Bodurlaşma ♣ Renk Değişikliği ♣ Şekil Bozukluğu

TEK ÇENEKLİLER (MONOKOTİLEDON)

- ♣ Saçak Kök ♣ Otsu Gövde ♣ Tek Yıllık ♣ Paralel ♣ Kapalı İletim Demeti

Örnekler; Buğday, Mısır, Arpa, Lale, Muz, Soğan, Hurma, Otlar, Orkide, Sarımsak

- ♣ Poaceae(Buğdaygiller) ♣ Cyperaceae(Papirüsiller) ♣ Liliaceae(Zambakkıllar)

ÇİFT ÇENEKLİLER (DİKOTİLEDON)

- ♣ Kazık Kök ♣ Odunsu Gövde ♣ Çok Yıllık ♣ Ağsı(dallanmış) ♣ Açık iletim demeti

Örnekler; Fasulye, Nohut, Elma, Armut, Kayısı, Ceviz, Çilek, Badem, Kiraz, Şeftali

- ♣ Asteraceae(Topluçukekgiller) ♣ Brassicaceae(Hardalgıllar) ♣ Fabaceae (Baklagıllar)

DAR YAPRAKLı YABANCI OTLAR (MONOKOTİLEDON)

- ♣ Aeqilops cylindrica: Sakal otu ♣ Alepecurus myosuroides: Tilki kuyruğu

- ♣ Avena Sterilis: Yabani Yulaf ♣ Cynodon Dactylon: Köpek dişi ayırığı

- ♣ Bromus tecforum: Püsküllü çayır ♣ Cyperus rotendus: Topalak

- ♣ Digitaria sanguindis: Çatal otu ♣ Hordeum Murinum: Duvar arpası

- ♣ Lolium temulentum: Delice otu ♣ Phragmites communis: Kamış

- ♣ Phalaris brachystachys: Kuş yemi ♣ Poa Annua: Tavşan Bıygı

- ♣ Sorghum Halepense: Kaynaş ♣ Echinochloa Crus-galli: Darıcan

İLAÇLARIN TOKSİKOLOJİK SINIF İSARETLERİ

1.Sınıf: Kırmızı Renkte kuru kafa ve “Cok zehirli” ibaresi var.

2.Sınıf: Siyah Renkte Kuru Kafa ve “Çok Zehirli” ibaresi var.

3.Sınıf: Siyah Harflerle “Dikkat” İbaresi var.

NOT: Çok zehirli, zehirli, dikkat ibrareleri puntoları en az ticari adın yarı büyüğünü (5mm)

NOT: Kuru kafa şekli ise en az ilacın ticari adının pontosu büyüklüğünde (10mm) olmalıdır.

Zehirlilik 4 sınıfa ayrılr; Çok zehirli, Zehirli, Orta dereceli ve Az zehirli olarak ayrılır.

BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ KONTROLLERİ

- ♣ Piyasaya Arz Öncesi Kontrol ♣ Piyasa Kontrolü ♣ Şikayet Kontrolü ♣ Fabrika Kontrolü

NOT: İthalat, İhracat, Gelir kontrolleri yapılmaz.

RENK TUZAKLARI

1. Sarı Yapışkan Tuzak: Örtü altı, sebze, meyve, süs bitkileri, sera beyaz sinekleri, yaprak garları sinekleri ve kiraz sineği için kullanılır.

2. Beyaz Yapışkan Tuzak: Testereli arı mücadelelesinde kullanılır.

3.Kırmızı Yapışkan Tuzak: Fındık ve benzeri meyve/orman ağaçlarında kabuklu böceklerinde olan dalkıran ve daldeLEN için kullanılır.

4. Mavi Yapışkan Tuzak: Trips mücadelelesinde kullanılır.

5. Siyah Yapışkan Tuzak: Domates Güvesi mücadelelesinde kullanılır.

ALET VE MAKİNE ÜZERİNDE BULUNMASI GEREKENLER

1. İmal yılı **2.** Seri Numarası **3.** Bandrol **4.** Ticari Adı

ÖNEMLİ: Bitki Koruma Ürününün Etiketinde;

- a) Bitki koruma ürününün ticari adı;
- b) Bitki koruma ürününün içeriği aktif madde adı ve oranı;
- c) Bitki koruma ürününün formülasyonu;
- ç) Bitki koruma ürününün kontrol ettiği etmene göre sınıfı;...
- d) Ruhsatname tarih ve numarası;
- e) Bitki koruma ürününün net ağırlığı;
- f) Azami perakende satış fiyatı;
- g) İmal ve son kullanım tarihi;
- ğ) Etiket veya şişe/ambalaj üzerinde her imalata ait şarj numarası.
- h) İmalatçı ve/veya ruhsat sahibi firmanın unvanı, adres ve telefon numarası.
- i) Taşıma ve nakliye sırasında dikkat edilecek hususlar.

• Etikette yer olması zorunlu olan tanıtma bilgileri

- a) Bitki koruma ürününün ticari adı;
- b) Bitki koruma ürününün içeriği aktif madde adı ve oranı
- c) Bitki koruma ürününün formülasyonu
- ç) Bitki koruma ürününün kontrol ettiği etmene göre sınıfı...
- d) Ruhsatname tarih ve numarası
- e) Bitki koruma ürününün net ağırlığı
- f) Azami perakende satış fiyatı
- g) İmal ve son kullanım tarihi
- ğ) Etiket veya şişe/ambalaj üzerinde her imalata ait şarj numarası
- h) İmalatçı ve/veya ruhsat sahibi firmanın unvanı, adres ve telefon numarası.
- i) Taşıma ve nakliye sırasında dikkat edilecek hususlar.
- i) İthal edilmiş mallarda, yurt dışındaki üretici firmanın unvanı ve açık adresi.

BKÜ ETİKETİNDE ÜZERİNDE BULUNMASI GEREKLİ OLAN BİLGİLER

1. Tanımla Bilgileri **2.** Kullanma Bilgileri **3.** Korunma Bilgileri ve Esasları

TANIMLAMA BİLGİLERİ

1.BKÜ Ticari adı	2. BKÜ'NÜN içeriği aktif madde ve oranı
3.BKÜ Formulasyonu	4. BKÜ'nün Kontrol ettiği etmene göre sınıfı
5.Ruhsatname tarih ve numarası	6. Net ve Brüt Ağırlıkları
7.İmalatçı veya ruhsat sahibi firmanın unvanı, adresi ve telefon numarası	
8. Azami perakende satış fiyatı	9. Şarj Numarası
10.Taşıma ve Nakliye sırasında dikkat edilecek hususlar	
11.İthal edilmiş mallarda yurtdışındaki firmanın unvanı ve açık adresi	

TAHMİN VE ERKEN UYARI SİSTEMİ (ELMA İÇ KURDU)

♣ Etkili sıcaklık toplamının kullanılması ♣ Cinsel çekici tuzakların kullanılması

♣ Kültür kutularında ergin çıkış ve yumurtalarının izlenmesi

İnsektisit: Böcek İlacı

Herbisit: Yabancı ot ilacı

Fungisit: Mantar ilaçı

Rodentisit: Fare İlacı

Akarist: Kırmızı örümcek ilacı

Fumigant: Gaz İlacı

Nematosit: Nematod İlacı

Molusuosit: Salyangoz ve Sümüklüböcek ilacı

BAKTERİLER: Doğal açıklıklardan yaralardan girerler.

APHİDİDAE: Bitki virus hastalıklarının böceklerle taşınmasında en önemli familyadır.

DİYOPAZ: Birçok böceğin hayatının belirli bir safhasında gelişmesinin bir süre durması olayına denir.

ALLEOPATİ: Bazı yabancı otların çikardıkları salgılar ve toprakaltı organlarının çürümesi sonucunda oluşan kimyasal maddeler kültür bitkilerinin gelişmesini önlemektedir.

METHYL BROMİD: İnsektisit- Herbisit- Fungisit özelliğine sahip bir tarım ilaçıdır.

KONTAKT HERBİSİT: Bitki ile temas ettiği kısmda etkili olan diğer organlara taşınmayandır.

SİSTEMİK HERBİSİT: Temas ettiği dokulardan giriş yapan ve buradan diğer organlara taşınmandır.

TOTAL HERBİSİT: Toprak üstündeki bütün bitkileri öldürmek maksadıyla kullanılır.

SEÇİCİ(SELEKTİF) HERBİSİT: Bitkinin bir grubuna zarar vermeden diğerlerini öldürmek için kullanılır.

DİRENÇ TİPLERİ

1. Morfoloji Dayanıklılık: Verilen BKÜ ilacın hedef yerine ulaşmaması durumudur. Vücut yapısı sık killi ve kalın olmalıdır.

2. Davranış Dayanıklılık: Zararının bitkinin meyve kabuğunu yutmaması stigmalarını kapatması durumudur.

3. Fizyolojik Dayanıklılık: En tehlikeli kalıtsal olmalıdır.

4. Çapraz Dayanıklılık: Hiç karşılamadığı diğer pestisite de dayanıklıdır. Çok tehliklidir ve çok sayıda pestisite karşı direnç gösterme halidir.

5. Çok Yönlü Dayanıklılık: Birden fazla yolla dayanıklık gösterme durumuna denir.

Pestisit Direnç Yönetimi: Dayanklığı yok etmek basit kısa zamanlı değildir. Bazı önlemler alınarak engellenebilir buna denir.

SÜNE(Eurygaster Maura): Türkiye'de 7 türü Dünyada ise 5 türü vardır.

KURTBOĞAZ ZARARI: Saplarını toprağa yakın kısımdan emerek özsuyunu alır. Sap kuruyarak başak bağlamaz.

AKBAŞAK ZARARI: Sapta beslenerek sarımsı beyaz renkte içi boş başaklar oluşturur.

PATOJENLER: Çeşitli canlılara karşı biyolojik preparat olarak kullanılan zararlıların ölümlerine yol açan bakteri , virus, fungus gibi organizmalardır.

PREDATÖR: Gelişmesini tamamlayabilmesi için birden fazla bireye ihtiyaç duyan ve genellikle konukçusundan daha büyük canlılara denir.

SİSTEMİK İLAÇLAR: Bitkinin her yerine iletişim demetleri yoluyla yayılabilen ilaçlardır.

YARI SİSTEMİK İLAÇLAR: Bitki dokularına kısmen geçerek yayılabilen ilaçlardır.

SİSTEMİK OLMAYAN İLAÇLAR: Bitki dokusunun yüzeyinde kalan ilaçlardır.

ETKİ SPEKTURUMU: Bir bitki koruma ürününe karşı duyarlı türlerin sayısıdır.

TOKSİN: Doğal olarak oluşan zararlı maddeye denir.

♣ Pestisitlere karşı dirençliliği en az olan bileşik “**Karbamatlı Bileşiklerdir.**”

♣ İnsektisitlerden en fazla etkilenen doğal düşman “**Parazitoitler**”dir.

♣ Meyve víruslerin taşınım yolu “**Fidanla**” taşınır.

♣ Patateslerde tohumla geçen e önemli hastalık “**Antraknoz**” hastalığıdır.

♣ Bekleme süresi “**İklim Koşularına**” göre değişir.

♣ İnorganik kükürtlü bileşikler daha çok “**Külleme**” hastalığına karşı kullanılır.

♣ Toksisiteyi belirleyen en önemli faktör “**Dozdur**”.

♣ Arıcılık yapılan bir yerde ilaçlama yapılmış gerekiyorsa; Bitki koruma ürünlerini toz formülasyonları yerine Granül formülasyonları tercih edilmelidir.

♣ 2,4 Aminli Herbisitlerde yapılan ilaçlamadan sonra yağmursuz geçmesi gereken süre **6 Saat**

♣ 2,4 Esterli Herbisitlerde yapılan ilaçlamadan sonra yağmursuz geçmesi gereken süre **1 Saat**

BENZİMİDAZOLE: Dayanıklılık riski yüksek bir Fungisit grubudur.

AYÇİÇEĞİ MILDİYÖSÜ: En iyi savaşın yöntemi Tohum İlaçlamasıdır.

NOEL: Max. Doz Düzeyi- Toksik etki oluşturmaksızın alınabilen en yüksek **DOZ**.

ENTOMOPATOJEN: Tarım ürünlerinde zararlı böcekleri hastalandırarak ölümüne yol açan etmenlere denir.

ANTOGONİZM: Birlikte kullanılan ilaçların birbirinin etkisini azaltmasıdır.

OVİPOZİTÖR: Dişi böceklerde yumurta bırakma borusudur.

FİTOTOKSİTE: Kullanılan kimyasal öldürülerin uygumla yapılan bitkiler üzerinde olumsuz etki gösterme durumuna denir.

ÖKSE OTU: Meyve ağaçlarında görülen yarı parazit bir organizmadır.

KÜSKÜT: Otsu bitkilere sarılarak büyüyen köksüz ve tam parazit organizmadır.

CANAVAR OTU(ORONBAŞ) : Ayçiçeği, domates, ve tütünde görülen tam parazittir.

Turunçillerde Kahverengi Çürüklük ve Gövdede Zamkanma (*Phytophthora citrophthora*)

Antepfistiğında Kara Zenk Hastalığı (*Septoria pistacina*)

Fındık Bakteriyel Yanıklığı (*Xanthomonas arboricola* pv. *corylina*)

Turunçgil Dal Yanıklığı (*Pseudomonas syringae* pv. *syringae*)

Depolarda Turunçgil Yeşil Küf Çürüklüğü (*Penicillium digitatum*)

Depolarda Turunçgil Mavi Küf Çürüklüğü (*Penicillium italicum*)

Turunçgil Kahverengi Leke Hastalığı (*Alternaria alternata* f. sp. *citri*)

Turunçillerde Demir Noksanlığı ()

Turunçillerde Uçkurutan Hastalığı (*Phoma tracheiphila*)

Zeytin Dal Kanseri (*Pseudomonas savastanoi* pv. *savastanoi*)

Zeytin Ağaçlarında Vertisilyum Solgunluğu (*Verticillium dahliae*)

Zeytinlerde Halkalı Leke Hastalığı (*Spilocaea oleaginea*=*Cycloconium oleaginum*)

Limon Tıkanıklık Hastalığı (*Lemon Sieve-Tube Necrosis*)

Satsuma Cüceleşme Virus Hastalığı (*Satsuma Dwarf Nepovirus*)

Turunçgil Palamutlaşma Hastalığı (*Citrus Stubborn Disease*)

Turunçillerde Cüceleşme Viroid Hastalığı (*Citrus Exocortis Pospiviroid*)

Turunçillerde Göçüren Virüs Hastalığı (*Tristeza*)

Turunçillerde Gözenek Viroid Hastalığı (*Citrus Cachexia Viroid*)

Turunçillerde Kavlama Hastalığı (*Citrus Psorosis-Associated Ophiovirus*)

Turunçillerde Taşlaşma Hastalığı (*Impietratura*)

Meyve Ağaçlarında Rosellinia Kök Çürüklüğü Hastalığı (*Rosellinia necatrix*)

Sert Çekirdekli Meyve Ağaçlarında Bakteriyel Kanser ve Zamkanma (*Pseudomonas syringae* pv. *Syringae*)

Meyve Ağaçlarında Armillaria Kök Çürüklüğü Hastalığı (*Armillaria mellea*)

Armut Kara Lekesi Hastalığı (*Venturia pirina*)

Armutlarda Memeli Pas Hastalığı (*Gymnosporangium fuscum*)

Ayva Ağaçlarında Mumya (Monilia) Hastalığı (*Sclerotinia linhartiana*)

Badem Dal Kanseri (*Pseudomonas amygdali*)

Ceviz Antraknozu Hastalığı (*Gnomonia leptostyla*)

Cileklerde Kurşuni Küf Hastalığı (*Botrytis cinerea*)

Cileklerde Külleme Hastalığı (*Sphaerotheca macularis fsp. Fragariae*)

Cilek Yaprak Lekesi Hastalığı (*Mycosphaerella fragariae*)

Elma Ağaçlarında Çinko Noksanlığı ()

Elma Kara Lekesi Hastalığı (*Venturia inaequalis*)

Elma Küllemesi Hastalığı (*Podosphaera leucotricha*)

Elma Ağaçlarında Demir Noksanlığı ()

Elmalarda Memeli Pas Hastalığı (*Gymnosporangium spp.*)

Eriklerde Cep Hastalığı (*Taphrina pruni*)

Kiraz, Vişne, Kayısı ve Şeftalide Monilia (Mumya) Hastalığı ()

Kayısilarda Yaprak Delen (Çil) Hastalığı (*Coryneum beijerinckii*)

Kök Uru (*Agrobacterium tumefaciens*)

Şeftali Küllemesi Hastalığı (*Spaerotheca pannosa*)

Şeftali Yaprak Kırırcıklı Hastalığı (*Taphrina deformans*)

Şeftalide Yaprakdelen Hastalığı (*Coryneum beijerinckii*)

Yenidünya Karalekesi Hastalığı (*Venturia inaequalis*)

Yumuşak Çekirdekli Meyve Ağaçlarında Ateş Yanıklığı (*Erwinia amylovora*)

Elma Mozaik Virüs Hastalığı (*Apple mosaic virus*)

Kiraz Yaprak Kırılma Virüs Hastalığı (*Cherry leafroll virus*)

Pfeffinger Virüs Hastalığı (*European cherry rasp leaf virus*)

Sert Çekirdeklilerde Halkalı Leke Virüs Hastalığı (*Prunus necrotic ringspot virus*)

BAĞ HASTALIKLARI

Bağ Antraknozu Hastalığı (*Elsinoe ampelina*)

Bağ Küllemesi (*Uncinula necator*)

Bağ Mildiyösü (*Plasmopara viticola*)

Kurşuni Küf Hastalığı (*Botrytis cinerea*)

Kav (Esca) Hastalığı (*Stereum hirsutum*)

Kav (Esca) Hastalığı (*Phellinus igniarius*)

Kök Uru Hastalığı (*Agrobacterium vitis*)

Ölü Kol Hastalığı (Phomopsis viticola)

Asma Gövde Çukurlaşması Virüs Hastalığı (Rugose Wood Complex)

Asma Yaprak Kivircikliği Virüs Hastalığı (Grapvein Leaf Roll Virus)

Süne (Eurygaster maura)

Süne (Eurygaster austriaca)

Kımıl (Aelia spp.)

Ekin Bambul Böceği (Anisoplia spp.)

Ekin Kambur Böceği (Zabrus spp.)

Ekin Güvesi (Syringopais temperatella)

Hububat Hortumlu Böceği (Pachytychius Hordei)

Ekin Koşnili (Porphyrophora tritici)

Kırmızı Bacaklı Hububatakarı (Penthaleus major)

Ekin Sap Arıları (Cephus pygmaeus)

Ekin Sap Arıları (Trachelus tabidus)

Ekin Sap Arıları (Trachelus libanensis)

Buğday Karasineği (Phorbia securis)

Buğday Kesik Sineği (Mayetiola destructor)

Hububat Yaprak Bitleri (Sitobion avenae)

Hububat Yaprak Bitleri (Rhopalosiphum maidis)

Hububat Yaprak Bitleri (Rhopalosiphum padi)

Hububat Yaprak Bitleri (Schizaphis graminum)

Hububat Yaprak Bitleri (Diuraphis noxia)

Hububat Yaprak Bitleri (Metopolophium dirhodum)

Hububat Yaprak Bitleri (Macrosiphum euphorbiae)

Hububat Yaprak Bitleri (Myzus persicae)

Hububat Yaprak Bitleri (*Sipha maydis*)

- Hububat Yaprak Bitleri (*Sipha elegans*)

- Thrips (*Haplothrips tritici*)

- Thrips (*Haplothrips aculeatus*)

- Thrips (*Limothrips cerealium*)

- Thrips (*Aptinothrips rufus*)

- Toprak Pireleri (*Phyllotreta spp.*)

- Toprak Pireleri (*Psylliodes spp.*)

- Tepe Göz (*Triops cancriformis*)

- Mısır Kurdu (*Ostrinia nubilalis*)

- Mısır Koçan Kurdu (*Sesamia nonagrioides*)

- Mısır Koçan Kurdu (*Sesamia cretica*)

- Mısırda Çizgili Yaprak Kurdu (*Spodoptera exigua*)

- Mısırda Bozkurt (*Agrotis ipsilon*)

- Mısırda Bozkurt (*Agrotis segetum*)

- Mısır Maymuncuğu (*Tanymecus dilatticollis*)

- Mısırda Tel Kurtları (*Agriotes spp.*)

- Mısırda Tel Kurtları (*Melanotus fuscipes*)

- Mısırda Tel Kurtları (*Cardiophorus cyanipennis*)

- Misirda Danaburnu (*Gryllotalpa gryllotalpa*)

- Mısır Yaprakkurtları (*Pseudaletia (=Mythimna) unipuncta*)

- Mısır Yaprakkurtları (*Acantholeucania (=Mythimna) loreyi*)

- Mısırda Kırmızıörümcekler (*Tetranychus urticae*)

- Mısırda Kırmızıörümcekler (*Tetranychus cinnabarinus*)

- Misirda Pamuk Yaprakkurdu (*Spodoptera littoralis*)

- Mısırda Piskokulu Yeşil Böcek (*Nezara viridula*)

Salkım Güvesi (*Lobesia botrana*)

- Bağda İkinoktalı Kırmızıörümcek (*Tetranychus urticae*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus anatolicus*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus sulcatus*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus peregrinus*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus scitus*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus ligustici*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus turca*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus aurifer*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus carceli*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Otiorhynchus rugosostriatus*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Megamecus shevketi*)

- Bağ Maymuncukları ve Asma Hortumluböceği (*Megamecus albomarginatus*)

- Bağ Thripsi (*Anaphothrips vitis*)

- Asma Thripsi (*Drepanothrips reuteri*)

- Bağ Kahverengi Thripsi (*Haplothrips globiceps*)

- Bağ Yaprakuyuzu (*Colomerus (=Eriophyes) vitis*)

- Filoksera (*Viteus vitifolii*)

- Bağda Unlubit (*Planococcus citri*)

- Bağda Unlubit (*Planococcus ficus*)

- Bağ Yaprakpireleri (*Asymmetrasca (=Empoasca) decedens*)

- Bağ Yaprakpireleri (*Empoasca decipiens*)

- Haziran Böceği (*Polyphylla fullo*)

- İzmir Haziranböceği (*Polyphylla turkmenoglu*)

- Bağ Salkım Maymuncuğu (*Strophomorphus ctenotus*)

1. Böceklerde vücut **baş, thorax ve abdomen**'den oluşmuştur.
2. Arachnidlerde vücut **cephalotorax** ve **abdomen**'den oluşmuştur.
3. Akarlarda ağız tipi **sokucu-emici**'dir.
4. Bryobia rubriculus'a karşı mücadele **kış, ilkbahar** ve **yaz mücadeleleri** şeklinde yapılır.
5. Kış mücadeleinde **kışlık yağlar** kullanılır.
6. Kış mücadeleinin yapılma zamanı **bitki ullanmadan ve bitkiye su girmeden** yapılır.
7. Nematodlarla mücadele teknikleri: **Münavebe, Kültürel yöntemler, Dayanıklı bitki yetiştirme, Sıcak su ile muamele**
8. Kök ur nematolarının latince ismi **meloidagyne spp**'dir
9. Kök ur nematodları bitkilerin toprak altı kısmında **gal** ve **ur** oluşturarak zara yaparlar.
10. Kök ur nematodlarına karşı seralarda en etkili yöntem **ekim dikim öncesi nematod uygulama**'dır.
11. Sist nematolarının en önemli konukusu **şeker pancarı**'dır.
12. Sist nematodlarına karşı en etkili mücadele en az **4** yıllık münavebedir.
13. Buğday gal nematodonun zarar yaptığı organ **başak(tohum), kavuz, kılıçık**'tir.
14. Buğday gal nematoduna karşı en etkili yöntem **münavebe ve temiz tohum kullanımı**'dır.
15. Hayvanlar aleminde böceklerin diğer hayvanlara göre üstün olmasını sağlayan özelliklerden 3 tanesini yazınız? **Adaptasyon yeteneği, Üreme kapasitesi, Kuraklığa dayanıklılık** 16. Binomen isimlendirme **cins** ve **tür** isminden meydana gelir.
17. Familya son eki **-idae**'dir.
18. Çekirgelerde metamorfoza **yarımdır**.
19. Yarı metamorfozada yumurtadan çıkan bireye **nymph** denir.
20. Çekirgelerde ağız **isırıcı çığneyicidir**.
21. Isırıcı çığneyici tip ağıza sahip olan böceklerle **mide zehiri** terkipli ilaçlar kullanılır.
22. Acridiidae familyasının en önemli özelliklerinden bir tanesi **Antenleri vücut boyunun yarısından daha kısadır**.
23. Dana burnuyla mücadele yöntemleri **kültürel tedbirler ve kimyasal mücadele**'dır.
24. Çekirgelerle mücadelede esas **uçmaya başlamadan önceki dönemde mücadeleye başlanmasıdır**.
25. Thysanoptera takımının en önemli özelliği **Kanatlarının kenarında kirpik şeklinde tipik yapılar vardır**.
26. Thysanoptera takımında ağız şekli **törpüleyici-emicidir**.
27. Tütün thripsinin latince ismi **thrips tabaci** olup bitkide yaptığı en önemli zararbitki **özsuyunu emerek bitkiyi zayıflatırlar**.
28. Tütün thripsiyle mücadelede 2 şekilde olur:
 - a) **Yaprak imha edilir.**
 - b) 100 bitkiden **10** tanesinde thrips görüldüğünde **yaprak biti ilaçı kullanılır**.
29. Heteroptera (Hemiptera) da ön kanada **hemetytra** denir.
30. Heteropterada ağız **sokucu-emici** tiptedir.
31. Sünenin Latince ismi **Eurygaster integriceps**'tir.
32. Süneyle mücadelede esas **1-3 dönem** nymphlere karşı yapılmalıdır.
33. Kımılin buğdayın sapa kalkma döneminde yaptığı zarara **göbek kurusu** başak oluşturmuş bitkilerde yaptığı zarara **başak kurusu** denir.
34. Homoptera takımında kanat **dinlenme halindeyken kanat çatı şeklindedir**.
35. Homopterada ağız tipi **sokucu-emici**'dir.
36. Homopterada metamorfoza tipi **yarım**'dır.
37. Aphitlerin vegetasyon dönemi boyunca üreme şekli **partenogetrik ve biseksüel**'dir.
38. Bağ flokserasının latince ismi **viteus vitifolia**'dır.
39. Coleoptera takımında 1.çift kanada **elytra** denir.
40. Zabrus spp'nin hububatta yaptığı zarar şekli **Hububatı toprak hızında keserek yuvalarına çekerler**.
41. Patates böceğinin ergin ve larvaları patates bitkisinin **toprak üstü** aksamında zarar yaparlar.
42. Uğur böceklerinin familyası **coccinellidae**'dır.
43. Elma iç kurdunun latincesi **cydia pomonella**'dır.
44. Akdeniz meyve sineğine karşı en etkili mücadele tekniği **güney yamacı bakan dalların ilaçlanmasıdır**.

45. Hymenoptera larvalarında ağız tipi **isırıcı-çığneyici** erginlerinde ise **yalayıcı-emici**iptedir.
46. Aphidlerin yaptıkları zarar tipleri
- a) Bitki özsuyunu emerek kıvrımları neden olur.b) Fotosentez yüzeyi daralır.c) Virüs hastalıklarının taşınmasına neden olur.47. Yabancı ot zararları
- a) Kültür bikisinin suyuna, besin maddesine, ışık yönünden rekabete girerek ürünü azaltır.
b) Sürümü ve hasatı güçleştirerek maliyeti yükseltir. c) Ürünün kalite ve miktarını düşürür.d) İnsan ve hayvanlar için zehirli olabilir.e) Bir kısmı yarı ve tam parazit olarak kültür bitkilerinde ürün kaybına neden olur.48. Yabancı ot mücadele yöntemleri
- a) Yayılmasına engel olmakb) Mekanik mücadele yöntemleric) Fiziksel mücadele yöntemleri
d) Biyolojik mücadele yöntemlerie) Kimyasal mücadele yöntemleri49. Yabancı ot faydalari
- a) Toprak verimliliğini artırmakb) Toprak yorgunluğunu azaltmak
c) Yeşil gübre olarak kullanmakd) Erozyon önleme) Hayvan yemi olarak kullanmakf) Kirli suların temizlenmesi50. Yabancı otların kültür bitkisine göre üstünlükleri
- a) Yabancı otların farklı türleri hep birlikte kültür bitkileriyle rekabete girer b) Yabancı otlar hastalık ve zararlılara karşı daha dayanıklıdır c) Ekolojiye ayak uydururlar. Düşük sıcaklıkta dahi çimlenme gerçekleşir d) Daha fazla tohum üretirler51. Külleme hastalıkında koruma yöntemi olarak **kükürtlü ilaçlar** kullanılır.
52. Fungusların en büyük alt birimi **deuteromycotina**'dır.
53. **Bitki koruma** ; bitkileri hastalık etmenlerinden , yabancı otlardan ve böceklerden koruma yöntemlerini içerir.
54. **Herboloji**; Yabancı ot bilimi
55. **Fitopatoloji**; Bitki hastalıklarını inceler.
56. **Entomoloji**; Böcek bilimi
57. **Hastalık**; Canlılarda normal olmayan fizyolojik olaylardır.
58. **Simpton**; Belirti
59. **Bitki hastlığı**; Bir etmenin devamlı rahatsız etmesi sonucunda bitkinin fizyolojik olaylarının normalden sapması ve bu durumu bitkinin karakteristik simptomlarla ortaya koymasıdır.
60. Konukçu bitkide bulunan hastalıklar
- a) **Lokal hastalıklar**) **Sistematik hastalıklar**61. **Ekim nöbeti** ; Topraktan gelen hastalık etmeninin azalması için yapılır.
62. Yaprak, sürgün, dal yanmış gibi kurur ama dökülmez. Bu olaya **ateş yanıklığı** denir.
63. Bir patojenin duyarlı bir konukçu bitki üzerinde hastalık yapabilecek kadar olan miktarına **inokulum** denir.
64. Yetiştirmekte olduğumuz bitkinin ışığını, suyunu, besin elementini alarak onun gelişmesini olumsuz yönde etkileyen bitkiye **yabancı ot** denir.
65. Yabancı ot üreme şekli
- Vejetatif üreme**: Bitkinin parçalarıyla üreme(çelik, aşı kalemi, yumru, rizom)
- Generatif üreme**: Tohumla üreme
66. **İnkulasyon periyodu**: Patojenin konukçu bitkiye giriş yapmasından sonra enfeksiyonun meydana gelmesi için geçen süredir.
67. Patojenin penetrasyonu ile patojen veya konukçu bitkinin ölümüne kadar bitkide görülen tüm hastalık olaylarına **enfeksiyon** denir.
68. **Allelopati**: Bitkinin çıkarmış olduğu kimyasal maddeler sonucunda diğer bitkilerde olumlu yada olumsuz gelişmelerini etkilemesi olayıdır.
69. Genel olarak bakteriler 3 şekilde bulunur.
- Basilus**(çubuk şeklinde)**Spiral**(helezon)**Coccus**(yuvarlak)70. Bakteriler 3 kısımdan oluşurlar
- Protoplazma****Hücre çeperi****Kapsül**71. Virüslerin taşınma organları
- Vejetatif çoğalma organlarıyla****Mekanik olarak bitki özsuyu ile****Tohumla Polen ile****Akarlarla****Nemotolarla****Funguslar****Parazit bitkiler**72. Bitkilerde hastalık yapan bakterilere **fitopatogen bakteri** denir.
73. Yaşaması için gerekli besin maddelerinin bir kısmını kendi üreten, büyük bir kısmında konukçu bitkiden alan canlılara **yarı parazit** canlı denir.
74. Kimilla süneyi birbirinden ayıran en önemli morfolojik özellik **Kimilda scutellum abdomenin 2/3'ünü kapatır.**

Sünede ise scutellum abdomenin tamamını kapatır.**75.** IPM'nin tarifini yazınız.

Biyolojik, mekanik v.b. bir arada kullanılıp uzun süreli ve yüksek bilgi gerektiren bir sistemdir.

76. Nymph'lerle larva arasındaki farkı yazınız

Nymph'ler ergine benzer. Kanatları vardır. Larva ise ergine benzemez. Kanatları yoktur.**77.** Scarabaeidae familyasının en önemli özelliği nedir?

Elytra abdomeni tamamen kapatmaz. Antenler dirsekli değildir.**78.** TMV: Tütün mozaik virüsü**79.** Sinapis arvensis: **Yabani hardal****80.** Protein kılıf ve tek bir nükleik asitten oluşan hastalık etmenine **Bakteri** protein kılıfı olmayan, sadece nükleik asitten ibaret hastalık etmeni ise **Virüs** olarak tanımlanır.

[Zirai İlaç Bayilik Sınavı](#)

